

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΕΤΟΣ Α΄

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1892

ΦΥΛΛ. Δ΄.

ΠΕΡΙ ΘΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑΣ

(συνέχεια ὅρα προηγ. φύλλον.)

I

Ὁ Μωϋσῆς, πρὶν ἢ εἰσελθῇ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐξελέξατο δώδεκα ἐκλεκτοὺς ἄνδρας ἐκ τῶν διαφόρων φυλῶν, οὓς ἐπέμψεν εἰς τὴν ἁγίαν Γῆν, ἵνα ἐκ τοῦ συνέγγους λάβωσιν ἀκριβεῖς γνώσεις περὶ τῆς χώρας καὶ τῶν αὐτῆς κατοίκων. Οὗτοι πολλοὺ γε καὶ δεῖ, ἵνα ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ Μωϋσέως, ἐκ φόβου καὶ δειλίας δὲν μετέβησαν ἐκεῖ, καὶ ἵνα δικαιολογήσωσι τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν, ἀνέβησαν μόνον ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Ὅρους καὶ ἔρριψαν ἐπιπόλαιον βέλημα ἐπὶ τῆς γῆς τῆς Παλαιστίνης· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖθεν ὁ φόβος παρίστη τὰ ἀντικείμενα ἄλλοῖα ἐν τῇ αὐτῶν φαντασίᾳ, ὥστε ὑπέστρεψαν φέροντες τῷ Μωϋσῇ πάντῃ ἀνακριβεῖς πληροφορίας. Οὕτω καὶ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν, χωρὶς νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὸν μέγαν καὶ ἀειθαλῆ λειμῶνα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἀποφαίνονται περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καὶ οὕτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον διαδιδόντων αὐτῶν τοῖς ἄλλοις οὐχὶ ἀκριβεῖς πληροφορίας, γεννᾶται βαθμυδὸν ἡ ψύχρανσις καὶ ἡ ἀδιαφορία περὶ τὴν θρησκείαν. Ἄνθρωποι, ἔστωσαν καὶ πεπαιδευμένοι, εἴτε διότι ἀνέγνωσαν ἄθεόν τι σύγγραμμα, εἴτε ἤκουσαν παρὰ τινος ἀντιθρησκευτικὰς τινας ἰδέας, ἃς τινες ἀκριτομύθως ἐκπέμπουσι, δίδουσι πρὶν τοῖς λόγοις αὐτῶν, καὶ οὕτω μακαίνουσι τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Εἶνε ἀληθές, ὅτι, ἀφ' οὗ ἐγεννήθη ὁ Χριστιανισμὸς, εὐθὺς εἶχε καὶ τοὺς προσβάλλοντας αὐτὸν καὶ τοῦτο, κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν, διότι ἐνῶ ἐπολεμεῖτο ἐτι μᾶλλον ἐθριαμβεύον αἱ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ αὐτοῦ περιεχόμεναι ἀλήθειαι. Εἶνε ἐπίσης ἀληθές, ὅτι οὐδεὶς αἰὼν παρῆλθεν ἄνευ ἀγῶνος καὶ πάλης. Ἀνεφάνησαν καὶ Κέλσοι καὶ Πορφύριοι καὶ Ἀρειοὶ καὶ Μακεδόνιοι καὶ Εὐτυχεῖς καὶ Ἰουλιανοὶ παραβάται, ἀλλὰ καὶ ὑπερασπισταὶ τῶν θεῶν ἀληθειῶν Ὠριγένοι, Ἀθανάσιοι, Βασίλειοι, Κύριλλοι, Γρηγόριοι. Εἶνε ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ κατὰ τὸν παρόντα ἀνεφάνησαν ἄνδρες προσβάλλοντες τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ ὁ Βολταῖρος καὶ οἱ ἐγκυκλοπαιδισταὶ καὶ ὁ Στράους καὶ ὁ Βύχνερ, ὁ Μολεσχότ, ὁ Φόχτ, ὁ Σοπενχάουερ καὶ ὁ Χάρτμαν. Ἀλλ' οἱ ὑβριστὰς οὗτοι τοῦ χριστιανισμοῦ ἵστανται μεμονωμένοι μεταξὺ τῶν σοφῶν καὶ ἐπιστημόνων. Ἀπ' ἐναντίας δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ μεγάλοι σοφοί, ποιηταί, ἐπιστήμονες καὶ πολιτειολόγοι τῶν νεωτέρων χρόνων, ἀπὸ τοῦ Μοντεσκιέ τοῦ Ρουσσώ, τοῦ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Λαμαρτίνου, του Καντίου, του Σχελιγγίου, του Έγελου μέχρι του Ου-
 γώ, του Γκιζώτου, του Ούμβολδου, του Γλάδστωνος, του Λότσε, Ομ-
 λαύσι μετά πολλής ευλαβείας, ως αληθείς Χριστιανοί, υπέρ του Χρι-
 στιανικού θρησκειώματος. Αι θεΐαι του Χριστιανισμού αλήθειαι αείποτε
 κατίσχυσαν εν τῷ κόσμῳ, διότι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶνε ἀνθρώπινον ἰ-
 σιότημα, ἀλλ' εἶνε ἡ τελεία γνώσις, ἡ τελεία ἀλήθεια, εἶνε ἡ τελεία
 σοφία, εἶνε ὁ διδάσκαλος ὅστις ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατελθὼν ἔλυσε τὰ δυ-
 σκολώτερα τῷ ἀνθρώπῳ προβλήματα, ἅπερ πρὸ αἰῶνων ὄλων κατεβασάνιζον
 τὰς ἐξόχους τῆς ἀνθρωπότητος διανοίας, πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ βαίνει.
 Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν θρησκείαν τοῦ Ἰησοῦ, ἥτις οὐδὲν
 ἄλλο ἐστίν, εἰμὴ τὸ φῶς τοῦ ἀπείρου, πρέπει νὰ μελετήσῃ αὐτὴν, πρέ-
 πει νὰ ἀφιερῶται χρόνον τῆς ἡμέρας τοῦ βίου εἰς τὴν σπουδὴν αὐτῆς,
 ἵνα δυνηθῇ, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται τῷ ἀνθρώπινῳ πνεύματι νὰ ἐρευνήσῃ
 τὸ ἀπείρον. Δὲν προσήκει ὅμως νὰ προκαταλαμβάνηται ἐκ λόγων κενῶν
 πάσης θασυμότητος καὶ νὰ κηρύσσεται ψυχρὸς καὶ ἀδιάφορος πρὸς
 τὴν ἀγίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θρησκείαν, ἐξ ἧς καὶ μόνης ἐξαρτᾶ-
 ται ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος ταγματάρχης τις τοῦ πεζικοῦ ἐν Δρέσδῃ
 τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Σαξωνίας, θέλων νὰ δρέψῃ δόξαν Ἡροστράτου ἔγρα-
 ψε φυλλάδιόν τι ὑπὸ τὸν τίτλον καὶ πρῶται σκέψεις καὶ ἐκεῖ διὰ
 καλάμου ἀνεπιστήμονος καὶ ἀτέχνου προσέβαλε τὸ Χριστιανικὸν θρη-
 σκευμ. Ἀλλ' εὐθὺς τὸν τοιοῦτον οἱ σοφοὶ καθηγηταὶ φρίκε καὶ βάϊσε,
 οἵτινες ἅπαντα αὐτῶν τὸν βίον ἀφιέρωσαν εἰς τὴν μελέτην τοῦ Χριστιανι-
 σμοῦ, μετὰ λόγου ἀνῆρσαν καὶ κατέστησαν ἀληθῶς μαρὸν ἐν ταῖς αὐ-
 τοῦ ἀποδείξεσιν· ἡ δὲ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐξεδίωξεν ἐκ
 τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡς ἀνάξιον νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ
 ἐμβλημα τοῦ σταυροῦ. Καὶ ἐπειδὴ πολὺς λόγος ἐγένετο καὶ ἐν ταῖς
 ἑλληνικαῖς ἐφημερίαις περὶ τοῦ ἐσχάτου ἀποθανόντος Ἑρνέστου Ρέναν,
 δὲν κρίνω ἄσκοπον νὰ ἀναφέρω ὅτι ὁ μεγαλοφυέστερος οὗτος τῶν τοῦ πα-
 ρόντος αἰῶνος ἀνδρῶν, ὁ ἀφιέρωνας ἅπαντα τὸν αὐτοῦ βίον, ἵνα διὰ
 τῆς κριτικῆς κλονίσῃ τὰς Χριστιανικὰς πεποιθήσεις, περὶ τοῦ προσώπου
 τοῦ Ἰησοῦ, ἐτι μᾶλλον ἐπισκοτεῖ καὶ δεινότεραν καθίστησι τὴν ἰσο-
 ρικὴν τοῦ προβλήματος λύσιν. Καὶ ὄντως, ὁ μετ' ἐπιστάσις μελετῶν τὰ
 συγγράμματα οὗτοῦ καὶ μὴ προκατειλημμένος θαυμάζει μὲν τὴν γλαφυ-
 ρότητα τοῦ ὅρου αὐτοῦ, ἀλλ' ὁμολογεῖ ἐν εὐκρινείᾳ ὅτι ὁ ἐ-
 ξοχος τῆς Γαλλίας ἀνὴρ διήλθε τὸν βίον αὐτοῦ αἰείποτε κυμαινόμενος
 μεταξὺ πίστεως καὶ ἀμφιβολίας. Ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι τοῦ βίου
 τοῦ Ἰησοῦ μάλιστα ἐμελλε νὰ ἐπιθέσῃ τὸν τελευταῖον λίθον κατακρημνίζε-
 καὶ καταλύει ὁ ἴδιος τὸ ἔργον τῶν χειρῶν του. Ἴδου τί ἀναφέρει· ὁ
 Ἰησοῦς εἶναι ἡ ἀπρόκλειτος καὶ ἀκένωτος ἀρχὴ πάσης ἠθικῆς ἀναγεν-
 νήσεως, ὁ δημιουργὸς τοῦ κώδικος τῆς ζωῆς τῆς τελειότητος, ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἀ-

Πολύτου θρησκειώματος οὐ μόνον τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ παντός ἄλλου κα-
 τίκουμένου ὑπὸ ἠθικῶν καὶ νοητῶν ὄντων πλανήτου, πρὸς ὃν δικαίως
 ἡ ἀνθρωπίνη συνειδήσις ἀπέδωκε τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Πᾶν
 ὅ,τι ἐπιχειρηθῇ ἐκτὸς τῆς Χριστιανικῆς παραδόσεως θ' ἀποθῇ ἄγονον.
 Οὐδεὶς οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερακοντίσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρου διδασχὴν.
 Ὡς προσέξωμεν νὰ μὴ καταστῶμεν συνένοχοι τῶν ἠθικῶν ἀποτελεσμά-
 των, ἅτινα θὰ συνεπήγετο ἡ ἐξασθένεισι τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ.»

(ἔπεται συνέχεια)

+ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΗΣ Ἀρχιμανδρίτης

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

συνέχ. ὅρα προηγ. φύλλον.

Βραδύτερον ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν καλουμένων χρόνων, ἀπαντῶμεν ἀκ-
 μάζον ἐν Ἑλλάδι σπουδαιότατον πολιτικὸν Σωματεῖον, τὸ «Ἀμφικ-
 κτυονικὸν Συνέδριον» ἢ «τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων». 1) Ἀφορμὴ τῆς
 συστάσεως τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ τούτου Συνεδρίου ὑπήρξε,
 κατὰ τὸν διάσημον συγγραφέα τῆς ἱστορίας τῆς Νομοθεσίας Pastoret,
 ἡ ἀνάγκη ἣν συνησθάνθησαν, νὰ συνενωθῶσιν οἱ εἰς πολλὰς τότε κε-
 χώρισμέναις ἐθνικαῖς πολιτείας διεσπασμένοι Ἕλληνες, πρὸς ἀπόκρουσιν
 ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν. 2) Τὸ Συνέδριον τοῦτο ἀποτελεῖτο ἐκ τῶν Πρέ-
 σβέων, οὓς ἀπέστελλον δώδεκα αὐτοτελεῖς πολιτεῖαι, ὧν ἐκάστη ἀπέ-
 στελλε δύο πρέσβεις, οὗτω δὲ τὸ Συνέδριον συνέκειτο κυρίως ἐξ εἰκοσι τεσ-
 τάρων. Οἱ πρέσβεις οὗτοι ἐκαλοῦντο Ἱερομνήμονες καὶ Πυλαγόροι, ἡ Σφύ-
 ρεδροι· οἱ Ἱερομνήμονες ἦσαν οἱ κύριως ἀντιπρόσωποι τῶν πόλεων, οἱ δὲ
 Πυλαγόροι, ἡ κατ' Οὐλιπιδὸν καὶ Σύνεδροι καλούμενοι, ἦσαν οἱ παρ' αὐ-
 τῶν τὰς προτάσεις εἰσάγοντες, συζητοῦντες καὶ ὑποστηρίζοντες, ἔχοντες
 ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζειν, ὡς οἱ Ἱερομνήμονες. (3) Τὴν δι-
 εϋθύνειν τῆς ψηφοφορίας εἶχον ἐν ταῖς Συνεδριάσεσιν οἱ Ἱερομνήμονες.
 Οἱ διττοὶ οὗτοι πρέσβεις ἐξελέγοντο κατ' ἔτος, οἱ μὲν Ἱερομνήμονες
 διὰ κλήρου, οἱ δὲ Πυλαγόροι διὰ ψήφου. Ἡ κλήρωσις ἐγένετο καθ'
 ἓν τρόπον καὶ ἡ τῶν δικαστῶν, ἥτοι ἐξ ὄλων τῶν πολιτῶν, ἄνευ ἀπαι-
 τήσεως ἰδίων τινῶν γνώσεων ἢ ἱκανότητων, πλὴν τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς
 συνειδήσεως, ἣν τῶν Πυλαγορῶν ἡ κρίσις καὶ πείρα ἐμελλον νὰ φω-
 τιζῶσιν. Οἱ Πυλαγόροι ἐξελέγοντο διὰ ψήφου, ἵνα ἀνέκωσιν εἰς τὴν αἰσι-
 κρατίαν τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς πείρας. 4) Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἦτο ἀδιάφο-

1) Καὶ «Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων Συνέδριον» ἐκαλεῖτο.

2) Pastoret Stor. della leg. V. I. p. 608 609.

3) Παγκαθ' Ἀρχαιολ. Π. ΙΕ. σ. 42.

4) Παγκαθ' Ἀρχαιολ. Π. ΙΕ. σ. 42.

ρος, ἐξαρτώμενος ἐκ τῆς θελήσεως τῆς πεμπούσης αὐτοῦς πόλεως, ὡς ἐν ταῖς δίκαις ἀδιάφορός ἐστιν ὁ ἀριθμὸς τῶν δικηγόρων τῶν διαδίκων, διότι καὶ οἱ Πυλαγόροι ἦσαν κυρίως δικηγόροι τῶν ἰδίων πόλεων, ἢ σύμβουλοι καὶ ὁδηγοὶ τῶν Ἱερομνημόνων, αὐτῶν τὴν ἄνοιαν καὶ ἀπειρίαν διορθοῦντες. Εἰς ἐκτάκτως σπουδαίας περιστάσεις ἐκαλοῦντο εἰς τὸ Συνέδριον, πλὴν τῶν Ἱερομνημόνων καὶ τῶν Πυλαγορῶν, καὶ πάντες οἱ συνελθόντες εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ ἐν Δελφοῖς Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος λόγῳ εὐσεβείας, ἡ τοιαύτη δὲ δημοκρατικὴ Συνέλευσις ὠνομάζετο **Ἐ κ κ λ η σ ί α**.

Τὸ Ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον συνήρχετο δις τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον, ἥτοι, καθ' ἃς ἐποχὰς μετὰ πολλῶν ἐτῶν πάροδον, ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου, συνήρχοντο ἐν Γαλλίᾳ τὰ «Plais Geneveaux», 1) Καὶ τὸ μὲν ἔαρ συνήρχετο περὶ τὸν Ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, τὸ δὲ φθινόπωρον περὶ τὸν Ναὸν τῆς Ἀμφικτυονίδος Δήμητρος, κείμενον εἰς τὴν κώμην Ἀνθήλην, πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν. 2)

Τὸ Ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον ἀρχικὸν σκοπὸν εἶχε, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Στράβωνος, θρησκευτικόν, ἥτοι τὴν ὑπὸ τῶν περιοίκων ὑπεράσπισιν καὶ ἀξιοπρεπῆ κοινὴν λατρείαν τοῦ ἱεροῦ, μετὰ τῆς τελέσεως τῶν περὶ αὐτὸ θρησκευτικῶν πανηγύρεων. 3) Προϊόντος τοῦ χρόνου προσέλαβε πολιτικὸν χαρακτήρα, διότι διεσκέπετο περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων τῶν πόλεων, ὑπέσχετο δὲ καὶ κοινὴν ἀντίστασιν, κατὰ παντός ἐχθροῦ ἐπιχειροῦντος νὰ βλάψῃ τὰς πόλεις, αἵτινες μετεῖχον τοῦ αὐτοῦ Συνεδρίου. Ἐντεῦθεν προὔλκιμάνε τὰς ἀμοιβαίας τῶν πόλεων βιαιοπραγίας καὶ πιέσεις, ἐκώλυε τὰς μεταξὺ τῶν γειτόνων ἐριδας ν' ἀναφύωνται, ἡ δὲ ταν ἀνεφύοντο, κατέπαυεν αὐτάς, καὶ καθιέρου ἐν Ἑλλάδι ἐπιεικεῖς ἀρχὰς διεθνoῦς δικαίου. 4)

Τὸ ἀνωτέρω Συνέδριον ἐπεκλήθη **Ἀμφικτυονικὸν** διότι ἰδρυτὴς αὐτοῦ θεωρεῖται Ἀμφικτύων ὁ υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος. Τὸ ὄνομα Ἀμφικτύων ἔφερον καὶ δύο ἀρχαῖοι Βασιλεῖς, εἰς τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἕτερος τῶν Θερμοπυλῶν. Ὁ Freret ἀμφισβητεῖ τὴν σύστασιν τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ Συνεδρίου εἰς τόσῳ ἀρχαίαν ἐποχὴν, τὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Δευκαλίωνος. 5) Ὁργανιστὴς τοῦ Συνεδρίου ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Στράβωνος, ὁ Ἀργεῖος ἥρως Ἀκρίσιος πατὴρ τῆς Δανάης. Ὁ ἐθνικὸς συγγραφεὺς τῶν πολιτικῶν ἀρχαιοτήτων φρονεῖ, ὡς πιθανώτατον, ὅτι ἀρχαιοτάτα καὶ ἀφανῶς ἤρξατο τὸ Συνέδριον ἀπὸ τῶν ἀμέσων τοῦ Ναοῦ περιοίκων, βαθυμηδὸν δ' ἐξετάθη μετὰ τῆς λατρείας δι' ἣν συνέστη, καὶ εἰς ἄλλους

1) Hist. de France par Henri Martin 7 II. p. 277.

2) Valois Mem. dell'Acad. delle iscriz. e belle lettere I. III. p. 191.

3) Παγκύβη Πολ. Ἀρχ. T. IE. σ. 40.

4) Αὐτ. σ. 47.

5) Freret Mem. dell'Academ. T. XLVII p. 71.

λαοῦς, καὶ ἴσως δύο Ἀμφικτυοναῖ, ἡ Φωκικὴ καὶ ἡ Θεσσαλική, συνεχώ-
νεύθησαν εἰς μίαν, ἡ ἢ Θεσσαλικὴ μετεφυτεύθη καὶ εἰς Φωκίδα. Ὁ-
πωσδήποτε τὴν ἀρχαιότητα τῆς Ἀμφικτυονίας ταύτης ἀποδεικνύει ἀ-
ναμφισβήτητον, τὸ γεγονός, ὅτι ἐν αὐτῇ ἠδρευον ἐν ἴσῃ μοίρᾳ λαοὶ
ὧν ἡ δύναμις καὶ ἡ πολιτικὴ θέσις ἦν ἀνισωτάτη ἐν τοῖς ἱστορικῶς
χρόνοις. 1) Πρὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ αὐτοῦ Συνεδρίου,
ᾠμνυον τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὸ μέλη τὸν ἐπόμενον ὄρκον διασωθέντα ὑπὸ τοῦ
Δισχίμου.

(ἀκολουθεῖ)

Α. ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ΄

ΕΝ Τῇ ΕΛΛΗΝΙΚῇ ΙΣΤΟΡΙΑ

(συνέχεια ὅρα προηγ. φύλλον)

Ὁ Κάρολος εἰς τὴν Ἰταλίαν δὲν ἐδειξε γενναιότητα καὶ κατεφά-
νετο ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο ἡ κατάκτησις, ἕνεκα τῆς ἀπολύτου ἐξου-
σίας, δι' ἧς ἐπεβάλλετο ὡς κυρίαρχος καὶ ἐτιμῶρει τοὺς κατοίκους. Ἐν
Ρώμῃ λ.χ. Ἑβραῖοί τινες προσέβαλον τοὺς ἀκολούθους του καὶ αὐτὸς
ἀμέσως διέταξε τὸν Giè νὰ τιμωρήσῃ τοὺς πταίστας ἰουδαίους, ἐξ ὧν,
ἐξ ἀπηγγονίσθησαν ἐν τῷ Cambo di Fiore. Ἐπίσης ὁ ἐλευθερωτὴς
τῆς χριστιανισμοῦ Κάρολος ἔστησεν ἀγγλῶνας εἰς τινὰ μέρη τῆς πόλεως

Par quoi l'on peut noter

Que sa puissance estoit bien singuliere (2)

Ἐν Νεαπόλει ἰδίως, ἐφάνη θρησκομανὴς καὶ ἄσματος καὶ ἀσελγῆς.
Καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἱ στρατιῶται δὲν ἐσεβάσθησαν τὴν τιμὴν τοῦλάχιστον
τῶν Ἰταλῶν. (3) Οἱ δὲ προύχοντες ἀντὶ νὰ λάβωσιν ἀμοιβὰς διὰ τὴν
ταχίσαν αὐτῶν ὑποταγὴν, ἐστερήθησαν τῶν τιμῶν καὶ τῆς περιουσίας,
ἃς ἔδωκεν εἰς τοὺς γάλλους του. Ὁ Comines ἱστορεῖ ὅτι Tous es-
tats, et offices furent donnez aux François, à deux ou trois.
Ἐν Ἰταλίᾳ ὑπῆρχον λόγοι δυσαρεσκείας κατὰ τῶν ἰδίων Ἀρχῶν καὶ ἐ-
θεώρουν τοὺς Γάλλους ἱκανοὺς πρὸς ἀνακούρησιν τῶν δεινῶν, ἐθεώρουν
αὐτοὺς ἐλευθερωτὰς καὶ φίλους· ἀλλὰ τάχιστα εἶδον ὅτι ἐπλανῶντο, ἕ-
νεκα τῆς ἐλαφρότητος τοῦ Καρόλου καὶ τῆς ἀταξίας καὶ ὁμορφίας
τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Ὡστε ἡ χαρὰ τῶν ἰταλῶν φιλογάλλων ἐστρά-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

Ἀπὸ τῆς ἱστορίας τοῦ Πάπ. Πίτρου Παγκύβη T. IE. σ. 38.

(2) Andrea della Vigna Vengier d' honneur.

(3) Corio Storia di Milano μέρος VII σελ. 939 - Benedetti fatto d' arm
del Tarò. - Comines, Memoires - Guicciardini, Storia d' Italia B. 61. 1.

φη εἰς λύπην. (1) Ἐνεκα τῆς ἀκολασίας τούτων τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Γάλλων, διεδόθη καὶ ἡ ἐπαχθὴς νόσος, ἣτις ἐνέπνευσε τὸν Παιτητὴν φραγκαστόρον ἐν τῷ λαμπρῷ ποιήματι εἰς τρεῖς ἄσματα, τιτλοφορουμένην *De Syphilitide seu de morbo Gallico*. Εἰς τὴν γαλλικὴν ταύτην εἰσβολὴν οὐχὶ τόσον τιμὴν ἀποδίδουσι τινες τοῖς Γαλάταις, ἔνεκα τῆς διαδόσεως τῆς νόσου ἣτις πρὸς τοῖς πολλοῖς ἐνόμαζεν ἐλαβε καὶ ἐκεῖνο *morbo gallico*, ἂν καὶ οἱ προσβληθέντες γάλλοι ἔκριναν καλλίτερον τὸ ὄνομα *morbo campano* καὶ τινες τούτων εἰς αὐτοὺς τοὺς τότε Νεαπολιτάνους ἀποδίδοντες τὸ αἷτιον *morbo neapolitano* ἐκάλεσαν, ἀλλ' ἡχῶ δὲν εὖρον.

Ἄν ὁ Κάρολος ἦτο νουνεχῆς (2) καὶ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο πράγματι νὰ ἀπελευθερώσῃ τοὺς χριστιανούς καὶ οὐχὶ νὰ καταστήσῃ χριστιανούς καὶ πρὸς αὐτοὺς νὰ φανῇ ἀσπλαγχνός, τότε ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τῆς Ἰταλίας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, τούτεστι νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς χριστιανούς τῆς τε Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς. Ἡ διαγωγὴ του καὶ ἐκείνη τῶν στρατῶν του καὶ τοῦ στρατοῦ εἶνε τῆς ἀποτυχίας τὸ αἷτιον. Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ δόξα του. — ἃς τὸ εἶπομεν — δὲν εἶνε συνέπειαι τῆς διανοίας του, οὐδὲ τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος του, ἀλλὰ τῶν περιστάσεων ὀλίγων εὐνοϊκῶν διὰ τοὺς Ἰταλοὺς, ἔνεκα παθῶν, μίσων καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς χερσονήσου καταστάσεως. Ὡστε δὲν συμφωνοῦμεν, μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Παπαρηγόπουλου, ὡς εἶπομεν, εἰπόντος, ὅτι ὁ Κάρολος «δὲν ἐξελέξατο πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ οὔτε τὴν εὐθυτέραν, οὔτε τὴν ὀμαλωτέραν ὁδόν.» Τὰ αἷτια τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω εἶπομεν ἔπρεπε νὰ ἀναφέρῃ ὁ σοφὸς ἱστορικός τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀκολούθως νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐξιστόρησιν εἰπών: «φυσικὸν ἦτο νὰ προκαλέσῃ τὴν δυσμένειαν τῶν διαφόρων τῆς χερσονήσου ταύτης δυναστῶν.»

Ὁ Παπαρηγόπουλος ἀκολουθεῖ λέγων, ὅτι ἡ Ἰταλικὴ δυσμένεια ἐπρεπε ν' ἀναγκάσῃ τὸν βασιλέα ἢ νὰ ἀναλάβῃ ἀγῶνα προκαταρκτικὸν δεινότατον, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπρακτός, ἐγκαταλείπων κατ' ἀμφοτέρως τὰς περιστάσεις τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν κριδαὴν αὐτῶν τύχην. Τῷ ὄντι οἱ Ἑνετοὶ καὶ ὁ Πάπας Ἀλέξανδρος ὁ ΣΤ' συμμαχήσαντες μετὰ τῶν βασιλέων τῆς Καστελλίας καὶ τῆς Ἀρκαγωνίας, ἐπετέθησαν κατ' αὐτοῦ. Τί ἔθελε λοιπὸν ὁ ἡμέτερος ἱστορικός νὰ εἰσβάλῃ ὁ Κάρολος τοσοῦτον θαρραλινῶς καὶ νὰ μείνωσιν οἱ Ἰταλοὶ μετὰ τὰς χεῖρας δεδεμένοι; Νομίζομεν ὅτι σκέψις τοῦ γαλάτου βασιλέως ἦτο νὰ κατακτήσῃ τὴν Ἰταλίαν, εἰ δυνατόν, καὶ ἀκολούθως νικηφόρος νὰ κατακτίσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν. Ὁ Κάρολος ὁμοῦς, πρὶν ἀναλάβῃ τὸν ἀγῶνα προσεπάθησε δι' ὑποσχέσεων νὰ λάβῃ σύμμαχον τὴν Ἑνετίαν, ἣτις ἀπεποιήθη. Ἀλλ' ἰδοῦσα εἴτα ἡ Ἑνετικὴ πολιτεία ὅτι τὰ γαλλικὰ ὄπλα ἠδύνατο νὰ φέρωσι καὶ πῶς ἤμειναν εἰς τὰ συμφέροντα αὐτῆς;

(1) Roscoe. The life and Pontificate of Leo IX. κεφ. IV.

(2) Ἡ. ὁβλ. Leonetti, Alessandro VI.

νεκα τῶν περιστάσεων, ἀπέστειλεν πρέσβυν εἰς Μεδιόλανα νὰ μάθῃ τὰς διαθέσεις τῆς ἐπικρατείας ταύτης, ἣν εὖρεν πολεμίαν τῷ Καρόλῳ καὶ νομίζουσιν τὸν Κάρολον ὥς μὴ ἔχοντα κρίσιν καὶ αὐτοῦ περὶ αὐτὸν ἐσκέπτοντο μόνον νὰ ἀποθησαυρίσῃ χρήματα καὶ πάντες ὁμοῦ δὲν ἀπευτέλουν τὸ ἥμισ' ἐνός σοφοῦ ἀνδρός; (5) καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ συμμαχία κατὰ τοῦ Καρόλου, ἐπιθυμία ἰδίως τοῦ Πάπα. Ὁ Παπαρηγόπουλος λέγει ὅτι ἐνικηφόρησε περὶ Φερνουέβο καὶ ἐπανήλθεν ἐντίμως εἰς τὰ ἴδια, ἀλλ' ἐδέησε νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μεγάλων ἐκείνων βουλευμάτων. Οἱ ἱστορικοὶ εἰς τὰ τῆς μάχης τῆς δὲν συμφωνοῦσιν, τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι τὸτέλος τῶν Γάλλων ἐν Ἰταλίᾳ ἔνεκα τῆς συμμαχίας κάκιον θὰ ἦτο, ἐπεθύμουν δὲ νὰ ἀφίσωσι τὸ ἰταλικὸν ἔδαφος καὶ τὸ ἐπέτυχον, ἂν καὶ μετὰ τὴν μάχην ταύτην ἔλαβον μέρος καὶ πολλοὶ στρατιῶται. Ἕλληνας κατὰ τῶν Γάλλων, περὶ ὧν ὁ Rosmini ἐν τῷ βίῳ τοῦ Trivulzio μνείαν ποιεῖται οὐχὶ τόσον εὖρημον, ὡς ὁρμιζέσκοντες: πολλὰ τῶν γαλλικῶν λαφύρων ὁ Roscoe κατηγορεῖ εἰς τοῦτο μόνον τοὺς Ἰταλοὺς καὶ τοὺς Ἕλληνας οὐδὲ καὶ ἀναφέρει. Εἰς τοιαύτην περίστασιν, νομίζομεν ὅτι ἅπαντες οἱ στρατιῶται, ἢ τοῦλάχιστον οἱ δυνάμενοι, θὰ ἔλαβον μέρος τῶν λαφύρων.

Τελειώνει δὲ ὁ ἡμέτερος ἱστορικός οὕτως πῶς: «Οὐδὲ ἠρτίσθησαν καὶ ἀντίπαλοί του εἰς ταῦτα, ἀλλὰ κατεμήνυσαν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ προπαρασκευασθέντα εἰς τὸν Βαγιάζητ, ὅστις, προεῖπὼν ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ΣΤ' εὐχαριστηρίῳ αὐτοῦ ἀπαντήσῃ ὅτι τὸ κίνημα θέλει ἀποβῇ ὀλέθριον εἰς τοὺς χριστιανούς, ἐτήρησε πιστῶς τὸν λόγον, ἀπαγαγὼν τιμωρίας δεινὰς εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας.»

(ἔπεται συνέχεις)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ.

ΨΥΧΟΣ

ΟΠΟΙΟΝ ψυχοῖ!... καὶ αἰσθανόμεθα πάντες τὴν ὀχληρὰν ταύτην αἰσθησὴν γέροντες καὶ νέοι, πλούσιοι καὶ πένητες. Ψυχρὰ εἶνε ἡ αἰσθησις ἡ πλήττουσα ἡμᾶς κατὰ μέτωπον, ὡς ἐπανειλημμένα κεντήματα βελόνης, ἢ εἰσδύουσα εἰς τὰ ὅσῃ καὶ καταψύχουσα ἡμᾶς, ἢ διαπνέουσα τὴν μελωτήν καὶ φέρουσα ῥίγος. Ψυχρὰ ἡ ὀμίχλη ἣτις δριμύεια καὶ ἀπότμος ὑπεισέρχεται εἰς τὸν λάρυγγα καὶ διακόπτει τὴν πνοὴν ἡμῶν, ἣτις εἰσέρχεται ἐν τῷ οἴκῳ μας μετὰ τὴν ἐκ λιγνύος ὁσμὴν τῆς καὶ ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ συσπειρωθῶμεν εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐστίας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΙΟΥ, Storia della Repubblica di Venezia - Romanin, Storia documentata di Venezia tom. V - Cherrieri Histoire de Charles VIII tom. I.

ψυχρὸς ὁ ἥλιος, ὅστις πειρᾶται νὰ διασχίσῃ τὰ νέφη οὐρανοῦ φαίον καὶ κατηφοῦς· ψυχραὶ αἱ σιγηλαί, διάστεροι καὶ φαιναὶ νύκτες· ψυχρὸς ἔξω, ψυχρὸς οἶκαδε, ψυχρὸς πανταχοῦ!...

Ἵπομονή, εὐρισκόμεθα ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, εἶνε καιρὸς πλέον· σήμερον χιών, πάγνη, πάγος. Αὐριον ἔρχεται ἄνοιξις, ἥτις διὰ τοῦ μειδιάματός της θὰ φυγαδεύσῃ τὰ νέφη, θὰ φέρῃ λάμποντα τὸν ἥλιον, ὑπὸ τὴν μαγικὴν ἐπαφὴν τοῦ ἀποίου, θὰ βλαστήσωσιν ἄνθη δροσοβόλα καὶ εὐώδη, ἐκεῖ ὅπου τώρα ἐξαπλοῦται ἀπαλὴ ἡ χιών, ἥτις διὰ τῆς νεανικῆς αὐτῆς πνοῆς, θὰ ἐπιχύσῃ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ αὐραν θερμῆς καὶ ζωῆς. Ὡ ναι, θὰ ἔλθῃ, θὰ ἔλθῃ τὸ ἔαρ καὶ τὸ πᾶν θέλει ἀναγεννηθῇ.

Ἀλλ' ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ ὁμιλήσω περὶ ἐτέρου τινὸς ψύχους, τὸ ὁποῖον πάντες αἰσθανόμεθα, ὅπερ πάντες ὀρείλομεν νὰ βεβαιώσωμεν, καὶ τὸ ὁποῖον πάντας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καταψύχει.

Τὸ ψυχρὸς ὅπερ ἔχομεν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν τῷ νῷ, ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ. Ναι καὶ εἰς τὴν γαλήνιον οἰκογενειακὴν ἀτμόσφαιραν αἰσθάνεται τις τὸ ψυχρὸς τοῦτο· καθότι ἡ γυνὴ παρητήθη τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς ἀποστολῆς, τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ ἔρωτος, ἵνα ἀσχοληθῇ μόνον περὶ τῆς ἰδίας χειραφετήσεως, διότι ἡ μανία τοῦ διδασκατορίζειν ἐξήλειψεν ἐν αὐτῇ τὰς γλυκείας ἐκείνας ἀδυναμίας, αἵτινες τοσοῦτον προσφιλῇ καὶ χαρίεσαν τὴν καθιστῶσι, καὶ κατέστησεν αὐτὴν ὃν ἀνώμαλον, σκληρὸν, ἀκαμπτον....

Ἀγαπῶ τὰς λογίας γυναῖκας· θαυμάζω ταύτας, καὶ ἐπεθύμουν νὰ ταῖς ὁμοιάσω, ἂν αὗται ἔζων ἔτι ἐκ τῶν προσφιλῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, ἂν αὐτὰ ταῦτα τὰ αἰσθήματα, ἔδιδον εἰς αὐτάς τὴν ἐμπνευσιν, ἂν ὠδήγουν τὸν κάλαμον αὐτῶν, ἂν ἐφώτιζον τὸ πνεῦμά των, ἂν ζῶσαι ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ ἔμενον οὐχ ἥττον καλαὶ μητέρες, τρυφεραὶ σύζυγοι. Ἀλλὰ πόσας ἐκ τῶν λαμπρῶν τούτων ἐξαιρέσεων δυνάμεθα νὰ ἀριθμήσωμεν;

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ σημερινὴ γυνὴ, βεβουλισμένη ἐντὸς πληθύος περιδικῶν, ἐφημερίδων, φιλοσοφικῶν βιβλίων, δὲν εὕρισκει καιρὸν ὅπως καταθέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐρρυτιδωμένου μετώπου τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐν φίλημα, προσηλωμένη ἐν τῇ πολιτικῇ, ἐν ὑψηλαῖς διδασκαλίαις, προσέχουσα εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐξελίξεις, δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην, ὅπως περιπτυχθῇ τὰ τέκνα της, ἀσχολουμένη ἀπὸ πρωτὰς μέχρι ἐσπέρας, περὶ συλλόγων ἀμοιβαίας βοήθειας, περὶ μετριοφρόνων ἡ ριζοσπαστικῶν ἐταιριῶν, περὶ συνελεύσεως εἰρήνης καὶ πολέμων, ἀσφυκτιᾷ ἐν τῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ. Ὁ σύζυγος βλέπει αὐτὴν μόνον ἐπ' ἑλπίον, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ γεύματος, πάντοτε τεταραγμένην, πάντοτε νευρικήν, ἀναλόγως τῶν συμβαμάτων τῆς ἡμέρας. Τὰ τέκνα διαβλέπουν αὐτὴν ὡς μετέωρον ἐπὶ τινὰς μόνον στιγμὰς, καὶ οὐσα αὕτη ἀπησχολημένη, ἀφηρημένη, δὲν δύναται νὰ προσέξῃ εἰς αὐτὰ τοιοῦτοτρό-

πως δὲ ἡ οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα ψυχραίνεται, παγώνεται μάλιστα.

Κάμνει ψυχρὸς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἡμετέρων νέων, οἵτινες, πρὶν ἔτι γνωρίσωσι τὴν πλάνην, κηρύσσονται ἀπηγοητευμένοι, κεκοπιακότες, ἀπηυδνημένοι παντὸς καὶ πάντων, κεκορεσμένοι δὲ περιστέλλονται ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς διανοίας αὐτῶν, καὶ μόλις εἰκοσαετῆς εἶναι ἤδη γέροντες!... Ποῦ ἡ γενναία ἐκείνη νεότης, πλήρης εὐτολμίας καὶ θάρρους; Ποῦ οἱ νέοι οἵτινες ἐπὶ δεκαετίαν ἔζων μεθ' ἐνὸς καὶ μόνου ἐνθέου ἰδανικοῦ ἐν τῷ νῷ, μεθ' ἐνὸς καὶ μόνου ἐν τῇ καρδίᾳ ἔρωτος;... Ποῦ αἱ ψυχαὶ ἐκεῖναι αἱ θερμαινόμεναι ὑπὸ ποιήσεως καὶ τρυφερότητος ὀνείρων;...

Οἱ σημερινοὶ νέοι οὐδὲν ἰδανικεύουσι πλέον, τὸ πᾶν ἀποφυλλίζουσι, τὸ πᾶν καθιστῶσιν ὑλικόν, δὲν ἔχουσιν πλέον ὄνειρα, δὲν ἔχουσι πλέον πλάνας. Ζητοῦσιν, ἐρευνῶσιν, ἀναδιφῶσι, θέλουσι τὸ ἀληθές, τὸ πραγματικόν, θέλουσι νὰ ἴδωσι καὶ τὰ μυκώτερα τῆς καρδίας καὶ χάνονται, ἀποπλανῶνται, γηράσκουσιν ἐν τῇ ἀκάρπῳ ταύτῃ ἐρεύνῃ, μὴ αἰσθανθέντες, μὴ δυναθέντες νὰ ἐμπνεύσωσιν ἔρωτα ἀληθῆ· ἅμα δὲ κυριευθῶσιν ὑπὸ τῆς νοσταλγίας τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας, προστρέχουσιν εἰς τὸ μόνον μέσον ὅπερ εἰς αὐτοὺς ἔμεινεν, εἰς τὴν τετάρτην σελίδα ἐφημερίδος, ὅπως συνδέσωσι τὸν βίον των μετ' ἄλλου τινὸς ὄντος, ἐπίσης γηράσαντος καὶ μαρνανθέντος.

Κάμνει ψυχρὸς, τόσον ψυχρὸς καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν δεσποινίδων ἐκεῖνων, αἵτινες μόνον διὰ ταινίας, ὑφάσματα καὶ μύθους ἀσχολούμεναι, προκρίνουσι τὸν θαυμασμόν τῶν πλείστων, ἢ τὸν ἔρωτα ἐνὸς καὶ μόνου, ἀρκούμεναι εἰς τοὺς μικροὺς θριάμβους τῆς καλλονῆς αὐτῶν, μὴ διδούσαι ἄλλον σκοπὸν εἰς τὸν βίον αὐτῶν ἢ τὴν ἡδονὴν καὶ τὰς διασκεδάσεις, ἄλλα τέρμα, ἢ τὴν κατάκτησιν πλουσίου συζύγου!

Ψυχρὸς εἰς τὴν νέαν ἡμῶν φιλολογίαν μεστήν ἀμφιβολιῶν καὶ ἀβεβαιότητων, ψυχρὸς ἐν ταῖς σελίσιν πολλῶν βιβλίων ὑπέρπλεων πικρίας καὶ ἀθυμίας, ὅπου μάτην ζητεῖ τις λέξιν ἀνακουφίσεως, παρήγορον ἰδέαν.

Ψυχρὸς εἰς τὰ ἡμέτερα θέατρα, ἐπὶ τῶν σκηνῶν τῶν ὁποίων οἱ συγγραφεῖς ἡμῶν παρουσιάζουσι τὰ καθιδρα αὐτῶν ἔργα, ἐνώπιον κομποῦ δυσθυμοῦντος ἢ προκατειλημμένου, ὅπου ἡ τέχνη δὲν δρέπει πλέον δάφνας, δὲν αἶρει πλέον θριάμβους. Ὅπου τὸ ὠραιότερον ἀποτέλεσμα ἐνὸς ἔργου εἶνε ὅτι ἀφῆκεν ἀδιαφοροῦν τὸ κοινόν καὶ ὅτι κατέπεσεν ἄνευ δόξης, καὶ ἄνευ αἰσχύς.

Ψυχρὸς εἰς τὴν διάνοιαν πολλῶν καλλιτεχνῶν, οἵτινες μὴ εὕρισκοντες στήριγμα, ἐγκαταλελειμμένοι ὑπὸ τῶν πλουσίων καὶ ἰσχυρῶν σβέννυνται ἐν τῇ πενίᾳ καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ.

Ψυχρὸς ἐν τῇ καρδίᾳ τοσοῦτων ποιητῶν, οἵτινες εἶδον πίπτον συντεταγμένον τὸ ἱερὸν αὐτῶν ἰδανικόν καὶ οἱ ὅποιοι ζητοῦσι νὰ πνίξωσι τὸν ἱερὸν αὐτῶν καὶ ἀποβλακώσωσι τὴν διάνοιαν ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τῇ ἀφάνειᾳ.

Θεέ μου, Θεέ μου! πόσον ψῦχος, πόσον ψῦχος πανταχοῦ!... ὦ! εἴθε τὸνλάχιστον διὰ τὰς ἀπηγορευμένας καρδίας, διὰ τὰς ἐπεσκοτισμένας διανοίας, διὰ τὰς τέχνας, διὰ τὰ γράμματα, διὰ τὴν κοινωνίαν, διὰ τὴν οἰκογένειαν, ν' ἀναιτίλῃ ταχέως ἕκαστον αἰώνιον, χλιαρὸν, τὴν ἀναγέννησιν φέρον.

(Angelina Brocca)

ΣΙΔΩΝΗ ΣΑΛΟΥΤΤΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΧΟΛΕΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1855

(ὅρα προηγούμενον φύλλον)

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ ἡ πρέσβασις αὕτη καὶ ἃς ἐξακολουθήσωμεν τὴν διήγησιν ἡμῶν λέγοντες, ὅτι τὰ γνωστὰ κρούσματα, ἐκεῖνα δηλ. τὰ ὅποια ἀνέφερον εἰς τὴν Ἀστυνομίαν οἱ ἱατροὶ καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι, διαρκούσης τῆς ἐπιδημίας, ἀνέβησαν εἰς τὴν πόλιν 619, ὧν τὰ μὲν 286 ἐπὶ ἀνδρῶν, τὰ δὲ 333 ἐπὶ γυναικῶν. Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἀνδρῶν ἀπέθανον 171, ἐκ δὲ τῶν γυναικῶν 353. Ἀνέκτησαν τὴν ὑγιάν αὐτῶν 263. Εἰς τὴν ἐξοχὴν προσεβλήθησαν ἄνδρες μὲν 252, γυναῖκες δὲ 211· τὸ ὅλον 463. Ἐτελεύτησαν ἄνδρες 153, γυναῖκες 102. Ἐθεραπεύθησαν 208. Πλὴν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῶν προσβληθέντων, πλείστοι ἄλλοι προσεβλήθησαν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ περὶ αὐτῶν οὐδεμία ἐγένετο καταγγεῖλις εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, μὴ αὕτη ὑποβάλλῃ τούτους εἰς περιορισμὸν, ἀλλ' αὗτοι εὐτυχῶς ἐθεραπεύθησαν. Ἐν γένει ἅπαντα τὰ γνωστὰ κρούσματα ἀνέβησαν εἰς 1082 οἱ θάνατοι 611 καὶ αἱ ἰάσεις 471.

Ἡ ἀνελογία τῶν προσβληθέντων ἐπὶ τῶν ἀποθανόντων ὑπῆρξε 56 τοῖς ἑκατὸν εἰς τὴν πόλιν. Εἰς τὴν ἐξοχὴν 55 τοῖς ο). Πλὴν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἐτελεύτησαν ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς φρουρᾶς ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ 45. Ὡστε τὸ ὅλον τῶν θανόντων συμπεσοῦνται εἰς 656. Τὰ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν κρούσματα ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον τῶν ἐπὶ τῶν γυναικῶν κατὰ 6. Τὰ τῶν γυναικῶν περισσότερον κατὰ 6. Οἱ θάνατοι ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν 324, ἐπὶ τῶν γυναικῶν 287. Ἡ διαφορὰ τῶν κρουσμάτων καὶ τῶν θανάτων μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν εἶναι μικρά, ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῶμεν, ὅτι οἱ ἄνδρες εἰσὶν ἐκτεθειμένοι μᾶλλον ἢ αἱ γυναῖκες, εὐκόλως πειθόμεθα, ὅτι τὰ κρούσματα καὶ οἱ θάνατοι φυσικῶς ἔπρεπε νὰ εἴεν περισσότερα εἰς τοὺς ἄνδρας. Ὅπως δὲ ποτε ἡ διαφορὰ εἶνε τοσοῦτον μικρά, ὥστε καταντᾷ ἀνεπαίσθητος.

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῶν χολερικῶν ἀπὸ τῆς 31 Αὐγούστου (12 Νοεμβρίου) μέχρι τῆς 14)26 106ρίου εἰσῆλθον ἀσθενεῖς 92, ἐξ ὧν 56 ἐτελεύτησαν καὶ 36 ἐθεραπεύθησαν.

Ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν θανάτων εἶναι ἡ ἑξῆς.

Ἀπὸ τῆς 26 76ρίου (8 86ρίου) μέχρι τῆς 19)31 86ρίου ἐτελεύτησαν 53. Ἀπὸ τῆς 1 96ρίου μέχρι 18)30 96ρίου 577. Ἀπὸ τῆς 19 96ρίου μέχρι 14)26 106ρίου 181. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι ἡ μεγαλητέρα ἐπίτασις τῆς ἐπιδημίας διήρκεσεν ἐπὶ 18 ἡμέρας, τοῦτέστιν ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 18 Νοεμβρίου ἔτος παλαιόν.

Τὰ μέρη τῆς πόλεως ἃτινα προσεβλήθησαν ἦσαν τὰ ἀνωτέρω· ἀπὸ τῆς συνοικίας τῆς Μητροπόλεως, Παντοκράτορος, Ἀγίου Νικολάου, Ἀγίων Ἀποστόλων, κατόπιν δὲ σποραδικῶς αἱ ἄλλαι συνοικίαι. Δεινὴ ἐνέπληψεν ἡ ἐπιδημία εἰς τὴν τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ Ἀγίων Ἀποστόλων. Ὅλίγα θήματα ἀπὸ τῆς οἰκίας ἡμῶν καὶ σχεδὸν ἀπέναντι αὐτῆς ἐτελεύτησαν δύο ἄνθρωποι. Πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος κατὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Ἀννης προσεβλήθησαν πάμπολλοι καὶ οἱ πλείστοι αὐτῶν ἐτελεύτησαν.

Εἰς Πόρχαλιν ἡ νόσος ἐξετάθη, ὥς καὶ εἰς Γαϊτάνη καὶ πολλοὶ ἀπύθοντο.

Εἰς Μπανάντον, Καλλιπάδον, Βουϊάτον, Μαχαιράδον, Λαγοπόδον, Γαλαρυν, Καταστάρι καὶ ἐκεῖ οὐχὶ ὀλίγοι ἀπύθοντο.

Ἡ ὑπὲρ καὶ τὰ θουνὰ δὲν προσεβλήθησαν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἡμεῖς ἡμῶν φίλος Κ. Διονύσιος Λαμουλιάνος ποτὲ Χριστοφόρου ἱατροῦ ἐκ Μαχαιράδου προσεβλήθη βαρέως, ἀλλ' εὐτυχῶς ἰάθη. Πλὴν τοῦ ἱατροῦ Παύλου Ρωμανέλλη μεταβάντος εἰς Καταστάρι καὶ προσβληθέντος καὶ ἀποθανόντος ὑπὸ χολέρας, οὐδεὶς τῶν λοιπῶν ἱατρῶν καὶ ἰδίων ἐκεῖνων τοῦ χολεροκομείου νυχθημερὸν καὶ εἰς ἀδιάκοπον ἐπαφὴν μετὰ τῶν χολερικῶν ὄντων, ἐπαύσε.

Ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερῶν ἐτελεύτησαν εἰς τὴν πόλιν ὁ Διονύσιος Αἰνάρδος, Θωμᾶς Ἀννίνος καὶ Φιλόθεος Ἀννίνος. Εἰς Πόρχαλιν ὁ Διονύσιος Κόμης. Εἰς Μπανάντον ὁ Ἰωάννης Καθοδίστριας Καρναντζούνης. Εἰς Σαρακινάδον ὁ Νικόλαος Κοντονή. Εἰς Γαϊτάνη ὁ Νικόλαος Παλιατσᾶς τὸ ὅλον ἱερεῖς ἑπτὰ.

Εἰς τὴν ἐκθεσιν τὴν ὑπὸ τῶν ἱατρῶν τοῦ χολεροκομείου ἐν τῷ ὑγιεινομεῖν παρουσιασθεῖσαν φαίνονται ἐν λεπτομερείᾳ ἡ κίνησις καὶ ἡ θεραπεία τῶν ἐν αὐτῷ χολερικῶν. Ἡ ἐκθεσις αὕτη περιέχει μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων καὶ ταύτην, ὅτι ἐγένετο διὰ πρῶτην φορὰν μετ' ἐπιτυχίας χρῆσις κατὰ τῆς χολέρας νέου τινὸς φαρμάκου τῆς ἐργατικῆς ἢ ἐρυσιθωδίνης (Estratto di segala cornuta). Τὸ ἱατροευνέδριον εἰς ὃ παρὰ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἡ ἐκθεσις ὑπεβλήθη, παρεδέχθη καὶ ἐπῆνεσεν αὐτὴν καὶ ἐσύστησε τὴν δημοσίευσίν της ἥπερ καὶ ἐγένετο εἰς τὴν τυπογραφίαν ὁ Παρνασσὸς Σεργίου Χ. Παρτάνη 1856.

Ἐκ τῆς ἐπιδημίας τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀνήγγειλε τοῦτο διὰ προαγωγῆς τὴν 14)26 Δεκεμβρίου καὶ δημοσίως ἀπένειμεν εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ἱερεῖς ἐν γένει, ἰδίως δὲ πρὸς τοὺς τρεῖς ἱατροὺς τοῦ

Χολεροκομείου, οἵτινες ἐθεράπευσαν τοὺς ἐν αὐτῷ ἀσθενεῖς.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιδημίας τὸ Ὑγιειονομεῖον διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ Κ.οὺ Εὐσταθίου Δρακούλη Ἰθακησίου πᾶν μέσον ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν, ὅπως περιορίσῃ τὸ κακόν. Διὸ καὶ τὸ μέτρον τοῦ νὰ περιορίζῃ τὰς οἰκίας, ἅμα ἐν αὐταῖς ἀνεπτύσσετο τὸ μόλυσμα, ἂν καὶ ἀπέβη μάταιον, οὐχ ἥττον ὠφέλησεν εἰς τὴν μὴ διάδοσιν τῆς νόσου. Ἡ νῆσος ὅπως δώσῃ εἰς τὸν Κ.οὺ Δρακούλην δείγματα εὐχαριστίας, ἀπηύθυνεν αὐτῷ εὐχαριστήριον φέρον πολλὰς ὑπογραφὰς καὶ μετάλλιον χρυσοῦν μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν·

ΤΩ:

ΕΥΣΤΑΘΙΩ ΔΡΑΚΟΥΛΗ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΩ:

ΔΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΚΗΝ ΖΗΛΟΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΟΛΕΡΑΣ

ΟΙ ΖΑΚΥΝΘΙΟΙ

Καὶ εἰς τὸ ὅπισθεν πρόσωπον τὸ ἐμβλημα τῆς Ζακύνθου μετὰ τοῦ ἔτους 1856. Ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ 16 πολιτῶν ὅλων τῶν τάξεων (α) μεταβᾶσα τὴν 5/17 Δεκεμβρίου εἰς τὴν Ἀστυνομίαν παρουσίασεν αὐτῷ παρόντος καὶ τοῦ Ἱατροσυνεδρίου τὸ εὐχαριστήριον καὶ τὸ μετάλλιον ἀπαγγείλαντος τοῦ δικηγόρου Ι. Ἰωαννοπούλου καὶ προσλαλῶν ἐν ὀνόματι τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Διευθυντὴς ἀνταπήντησεν εἰς τὴν προσλαλῶν καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην του. Μετὰ τοῦτο ὁ δικηγόρος ἐπὶ τῆς Διονύσιος Κ. Φλαμπουριάδης ἐκόσμησεν αὐτὸν μετὰ τὸ μετάλλιον ὅπερ ἐκρέματο ἀπὸ ταινίαν φέρουσαν χρυσὰς πόρπας. Ὁ δικηγόρος Διονύσιος Μεταξᾶς Σαντορίνης ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὴν εὐχαριστήριον τὴν φέρουσαν τὰς ὑπογραφὰς τῶν πολιτῶν, ἧτις περιείχετο ἐντὸς θήκης ἐκ μεταξοπτύλου μετὰ χρυσῶν κοσμημάτων. Ἡ Ἐπιτροπὴ μετέβη ἀκολουθῶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Διευθυντοῦ καὶ συνεχάρη μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ διὰ τὴν τιμὴν, ἣν οἱ πολῖται τῷ ἀπένεμαν.

Ἀπαντες οἱ ἱερεῖς τοῦ Ὁρθοδόξου Κλήρου τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐξοχῆς ὅπου ἀνεπτύχθη ἡ χολέρα καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ δυτικοῦ δόγματος, ἐξ ὧν διεκρίθη καὶ ὁ Κανονικὸς Γεώργιος Σέρρας μετὰ παρα-

(α) Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐσύγκειτο παρὰ τῶν κτηματιῶν Διονυσίου Ι. Καρρέρη Ἀντωνίου Μιχαλίτση καὶ Πέτρου Βλαστοῦ—τῶν δικηγόρων Διον. Κ.ο Φλαμπουριάδης, Διον. Μεταξᾶ Σαντορίνη, Ἀναστ. Τζέν καὶ Ἰωάν. Ἰωαννοπούλου, ἐμοῦ ὡς συμβολαιογράφου, τῶν ἐμπόρων Γεωργ. Α. Στεφάνου, Διονυσίου Κιτσαροῦ, Δημητρίου Καραμπίνη—τῶν χωρικῶν Δημητρίου Φραγγογιάννη ἐκ Βολίμων, Νικολάου Μουζάκη ἐκ Γερακαρίου καὶ Ἀνδρέα Μαλούχου ἀπὸ Λιθακιά—τῶν τεχνιτῶν Νικολάου Μπόγδαρου Ἀντοῦ Ζουργοῦ καὶ Μιχαὴλ Λαμπιέρη κτίστου.

δειγματικοῦ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ἀδιακόπως ἔτρεχον καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν χολερικῶν καὶ εἰς τὸ χολεροκομεῖον, προσφέροντες πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς τὴν ἀγίαν μετάληψιν. Οὐδεὶς τῶν ἱερέων ἠρνήθη τὴν συνδρομὴν του, ἐκτιθέμενος εἰς μυρίους κινδύνους τὴν ζωὴν αὐτοῦ.
(ἔπεται τὸ τέλος)

Εἰς τὸ Δακτυλίδι τῆς

Ἐσὺ διαμάντι ὀλόλαμπρο, ποῦ τεχνικὰ δεμένο
Τὸ τρυφερό τῆς δάχτυλο κρατεῖς περιζωσμένο
Καὶ χάνεις τὴ λαμπράδα σου ἐμπρὸς ἔς τὴν εὐμορφίαν του,
Ποῦ τὰ κρυφὰ του ἐγνώρισες καὶ κάθε κάμωμά του.
Ἐσὺ ποῦσαι λιγώτερο σκληρὸ ἀπ' τὴ καρδιά τῆς,
Εἰπέ μου, ἂν ἐκατάλαβες, μ' ἔχει ἔς τὴ φαντασίαν τῆς;...
Πές μου, λαμπρὸ διαμάντι μου, πῶς εἰς τὸ δάχτυλό τῆς
Εὐτύχηςες νὰ βρίσκεσαι, ὡς δῶρο ἀγαπητοῦ τῆς;...
Τίνος εἶσαι χάρισμα εἰς τὴ παρθένα ἐκείνη;
ὦ! πές μου τὴν ἀλήθεια κ' ἐδῶ ὅ,τι πῆς θὰ μείνῃ.
Γιατί, γιατί δὲν μοῦ μιλεῖς κ' εἶσαι βουβὸ ἐμπροσά μου;
Ἄχ! ἡ κρυφὴ ὑπόψια μου μοῦ καίει τὰ σωθικά μου!
ὦμέ!... τὸ δακτυλίδι τῆς δὲν θέλει νὰ ὁμιλήσῃ!...
Αὔρα γλυκεῖά, ἡ δροσοῦλά σου τὴ φλόγα μου ἄς δρασίσῃ,
Καὶ πέταξε ταχύ, ταχύ, νὰ εὔρῃς τὴν κυρά μου
Νὰ τῆς εἰπῇς τὸ δίκιο μου καὶ τὰ παράπονά μου.
Τὴ φοβερὴ ὑπόψια μου ταχύ, ταχύ, νὰ σβύσῃ
Κ' ἓνα τῆς δάκρυο φέρε μου, εἰς γὰρ μὲ δακρύσῃ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΥΟΚΕΦΑΛΟΣ

ΕΛΑ

Ἐλα καὶ τὰ χρυσάνθεμα ἐσένα καρτεροῦνε
Κι' ἡ μυρωμένας κυκλαμιές γιὰ σένα, φῶς μου, ἀνθοῦνε.
Ἐλα, ἡ ξανθὴ ἡ Ἀγράμπελη ποῦ στῆς πλαγιὰς ροδίζει
γιὰ σένα, ξανθογάλανη, γιὰ σένα λαχταρίζει.
Ἐλα. Στὸ δάσος τὰ πουλιὰ γιὰ σένα κελαῖδουνε
Καὶ μετὰ γλυκὰ λαλήματα, ξανθὴ μου, σὲ καλοῦνε.
Μόνο ἡ καρδιά μου δὲ μιλεῖ, μονάχη αὐτὴ σιωπᾷνει
Καὶ μετὰ λαχτάρια καὶ καὶ μὲ ἐσένα περιμένει.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ Ζάκυνθος.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΡΙΑΝ ΕΝ ΤΩ ΟΥΡΑΝΩ

(Ποίημα τοῦ ἁγγλοῦ ποιητοῦ Burns)

Παράφρασις Παν. Ματαράγκα

Ἄστρον θραδῆως ἀνατέλλον
Εἰς τὸν ὠραῖον οὐρανόν,
Καὶ τὴν πρῶτην ἀναγγέλλον
Διὰ ἀκτίνων ἀσθενῶν

Ἐρχεσ' ἐκ νέου, τὴν ἡμέραν
Φέρον εὐφρόσυνον ἐκεῖ,
Ὅπου φεῖ! εἶδον δι' ὑστέραν
Φορὰν τὸ πλάσμα τὸ γλυκύ.

Μαρία μου, σικὰ φιλάττη,
'Ἄλλ' ἀποπτᾶσα ὡς σικὰ,
Λύπη τὰ πνευμά σου ταραττει,
'Ἡ ἡ χαρὰ σοὶ μειδιᾷ;

Τοῦ ἐρωμένου σου, Μαρία,
'Ακούεις ἄρα τοὺς λυγμούς;
Βλέπεις ὁπλοῖους ἢ ἀθλία
Ψυχὴν τοῦ πάσχει σπαραγμούς;

Πῶς τὴν χρυσοῦν νὰ λησμονήσω
'Εκείνην ὥραν εἰμπορῶ,
'Ὅτ' ἐν τῷ δάσει ν' ἀπχντήσω
Ὡτόχησα τῷ ἱερῷ

Τὴν κόρην τῶν λαμπρῶν ἐλπίδων
Παρά τὸ βεῖθρον τὸ ταχύ
Τοῦ Ἄηρος κ' ἐγγύς της εἶδον
Μίαν ἡμέραν εὐτυχῇ;

Τὰς προσφιλεῖς μου ἀναμνήσεις
Παρελθουσῶν παραφορῶν,
Χρόνε, οὐδέποτε θὰ σβύσῃς
Διὰ τῶν μαύρων σου πτερῶν.

Ἐν τῇ ταλαίνῃ μου καρδίᾳ
'Ἡ τελευταία σου εἰκὼν

Θὰ μένη πάντοτε, Μαρία;
Φεῖ! ὄνειρον παροδικόν.

Τὰς χαλικώδεις του ἐφίλει
'Ὁ Ἄηρ ὄχθας τρυφερά;
'Ἄς χλόη ἐσκεπε ποικίλῃ
Καὶ δένδρων θαλερῶν σικὰ.

Τ' ἀνθύλλικ νὰ παινηθῶσιν
'Ανέκυπτον θηλυπρεπῇ
Κ' ἐρωτικοὶ ν' ἀντιβοῶσιν
Πτηνῶν δὲν ἔπαυον σκοποῖ.

'Ὁ ἥλιος ἐν μέσ' ὠραίων
Νεφῶν τὸν δρόμον συμπληρῶν
Τὴν γῆν μ' ἐν βλέμμα τελευτῶν
'Εφαίνετο παρηγορῶν.

'Ἡ μνήμη μου ἐπὶ τῶν θείων
Σκηνῶν ἐκείνων ἀγρυπνεῖ,
'Ακτὶς οὐράνιος εἰς βίον,
'Ὅν νῦν καλύπτει σκοτεινὴ.

'Ὁ χρόνος φεύγων βαθυτέραν
Σκάπτει τοῦ στήθους τὴν πληγὴν
'Ὅπως ὁ ρύαξ καθ' ἡμέραν
Σκάπτει πλεῖστον τὴν γῆν.

Μαρία μου, ὦ ἀποπτᾶσα
Προσφιλεστάτῃ μου σικὰ,
Ποῦ ἡ ὠραία μεταδᾶσα,
Ψυχὴ σου ἤδη μειδιᾷ;

Βλέπεις τὸν τάλαν ἐραστήν σου;
'Εν πάσῃ κλαίοντα σικμῇ;
'Εγγίζουσι τὴν ἐλπίδα σου
Οἱ στηθοβόροι τοῦ λυγμοῦ;

ΣΗΜ. Εἰς τὸ ποίημα τοῦτο ὀφείλεται τὸ γοητευτικόν εἰς τὴν

μνην ποίημα τοῦ περιπαθῆς Λαμαρτίνου καὶ εἰς τοῦτο ἡ ἐπίσκις τρυ-
φερὰ ὥδη τοῦ ἡμετέρου Ἰουλίου Τυπάλδου ἡ ἀρχομένη διὰ τῆς στροφῆς

Μόλις ἔφεγγε τ' ἀστέρι

Τῆς αὐγῆς γλυκὰ, γλυκὰ

Μόσχους ἔχυνε τ' ἀέρι

'Σ τὴν ὠραία πρωτομαγιά.

Καὶ οἱ δύο οὗτοι τρυφεροὶ ποιηταὶ ἀπέδωκαν διὰ τῶν μιμήσεών των
τὴν περιπαθὴ γλυκύτητα τοῦ πρωτοτύπου· μάλιστα ὁ πρῶτος, ὅστις
ἐν μόνῃν ἐποίει τὴν Λίμνην αὕτη θὰ ἦτο ἀρκούσα νὰ τῷ προσ-
κορίσῃ λαμπρὸν διὰ τὴν ἀθανασίαν τίτλον. Καὶ ὁ Ἕλλην ἐπίσης τὸ
'Ἀγγλικὸν ἀριστοῦργημα ἐνδύσας δι' ὅλως Ἑλληνικῶν ἐνδυμάτων, παρέ-
δωκεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινοῦ, ὅπερ ἀγνοοῦν τὴν ξενικὴν
αὐτοῦ καταγωγὴν καὶ εὐρίσκον ἐν αὐτῷ βαθὺ μελαγχολίας αἰσθημα καὶ
ἐκφρασιν ἀνεπιτήδευτον συγκατέλεξε μεταξύ τῶν τρυφερωτέρων ἐρωτικῶν
ἔσματίων του.

Ἡ ἡμετέρα μετάφρασις, ἢ μάλλον παράφρασις γενομένη εἰς γλῶσ-
σαν ὅλως καθαρεύουσαν καὶ ἐν στίχοις αὐστηροῖς ἐμοιοκαταληκτοῦσι δὲν
ἀποδίδει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὔτε τὴν χάριν, οὔτε τὴν ἀφελῇ περιπά-
θειαν τοῦ πρωτοτύπου. Εἶνε ἀπλῇ σκιαγραφία, τὴν ὁποίαν ὡς τοιαύτην
προσφέρομεν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῶν Μουσῶν, οἵτινες, ἵνα ἐννοήσωσι
τὴν ἀξίαν τοῦ περιφήμου τούτου ποιήματος, ὀφείλουσιν, ἂν ὦσιν εἰδή-
μονες τῆς Ἀγγλικῆς, ν' ἀναγνώσωσι τὸ πρωτότυπον, ἂν τῆς Γαλλι-
κῆς, τὴν ρηθεῖσαν μίμησιν τοῦ Λαμαρτίνου καὶ, ἂν καὶ ταύτην ἀγνοοῦ-
σι, τότε ἂς ἀναγνώσωσι τὸ πρὸς τὴν Μαρίαν περιπαθὲς ἔσματιον
τοῦ Τυπάλδου καὶ κατοπί τὴν ἡμετέραν μετάφρασιν εἰς τὴν ὁποίαν, ἂν
δὲν εὐρωσι τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις ποιητικαῖς ἀρεταῖς, ἴσως ἀποζημιωθῶσιν ἐκ
τῆς καλῆς γλώσσης καὶ στιχουργίας.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Ὁ γνωστὸς ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν γραμμάτων ἱστορικὸς καὶ
συμπαθὲς ποιητὴς Ranieri Ajazzi, κατ' αὐτὰς ἐδημόσιευσεν πολὺτι-
μον συλλογὴν ποιήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον *Pathos*, διηρημένην εἰς δύο
μέρη. Πᾶσαι αἱ ποιήσεις του ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ ποιητὴς εἶναι ἀριστος
καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ πάλλει ὑπὲρ παντός γενναίου καὶ ἀγαθοῦ. — Εἰς
τὸ ἀντίτυπον ὅπερ ὁ διαπρεπὴς ποιητὴς ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐνταύ-
θε Δημοτικὴν Φωσκολιανὴν Βιβλιοθήκην, ἰδίαις χερσὶν ἔγραψε τὸ ἐ-
ξῆς ὠραῖον ἐπιγράμμα — *Alla memoria — d' UGO FOSCOLO — Poeta
e Patriotta — simbolo — della fratellanza — fra la Grecia e l' Italia —
inviando — alla Biblioteca Comunale di Zante — che s' intitola — del
dopo Nome — questo libro — povero d' Arte — non d' affetti — l' autore —
everentemente s' inclina.*

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

— Ἐδημοσιεύθη κατ' αὐτάς ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ καὶ εὐφραντάς τε ποιητοῦ μας Ἀνδρέου Μαρτζώκη, εἰς διπλοῦν φύλλον, ποίημα «Εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Ἑλένης Μ. Συγούρου» γραφεῖσαν ἐξ ἑτη ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς ὑπὸ τῆς νεαρᾶς ἐρασιτέχνιδος δεσποινίδος Μαρίας-Ἰουλίας Δ. Ξένου. Ὡς σύγασιν τοῦ περιπαθεστάτου τούτου ποιήματος φρονούμεν ὅτι εἶνε ἀρκετὸν τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ.

— ΠΑΤΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ ΖΑΚΥΝΘΟΥ. — Ἐξεδόθη κατ' αὐτάς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν «Μουσῶν» Δ.Χ. Ζῶν ἡ ἀνωτέρω πατριδογραφία κατ' ἐρωταπόκρισιν, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν δημοτ. Σχολείων Ζακύνθου Τιμᾶται πρὸς λεπτὰ 15 καὶ πωλεῖται εἰς τὸ κατάστημα Γ. Ζῶν ἀπέναντι τοῦ Ἀγίου Στεφάνου.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ. — Περιοδικὸν ἑβδομαδιαῖον ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον. Πᾶσα σύγασις ὑπὲρ τοῦ ἀρίστου τούτου περιοδικοῦ τοῦ ἀναπληροῦντος ἑλλειψιν ἐπαισθητοτάτην παρὰ τῇ ἐν Ἑλλάδι γυναικείῳ φύλῳ θεωρεῖται ὅλως περιττή. Ἡ ποικιλία τῶν ἐν αὐτῷ διαφόρων ἐργασιῶν, τὰ καλλιτεχνικὰ ἐργόχειρα, συμπλέγματα, ὀνοματόσημα καὶ σχέδια καὶ τέλος τὸ εὖνον τῆς τιμῆς καθιστῶσι τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἀπαραίτητον γολισμόν ἐν ταῖς αἰθούσαις πάσης οἰκογενείας καὶ τῶν δεσποινίδων τὴν καλλιτέραν ἐνασχόλησιν. Ἐτησίᾳ συνδρομὴ δρχ. 5, ἐξαμηνος 2.50 καὶ τρίμηνος 1.50. Πᾶσα αἴτησις ἀπευθυντέα οὕτως αἰσιθύνουσιν Παρισίων Συρμῶν καὶ Ὁδηγοῦ Ἔργου Χείρων» (Ὁδὸς Βουλῆς ἀριθ. 17) Ἀθήνας

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Διεύθ. „Παρισ. Συρμῶν“ Ἀθήνας. Ἐλάβομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Διεύθ. „Σοσιαλιστοῦ“. Λαμβάνομεν τακτικῶς φύλλα καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Γ.Δ.Κ. μηχανικόν, Λαμίαν. Ἐλάβομεν συστημένην καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Σ.Ρ. Πάτρας, Ἀκατάλληλον. — Σ.Μ.Κ. Σμύρνην. Σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητάς. — Κ.Φ. Λονδίνον. Ἐπίσης. — Α.Μ. καὶ Μ.Α. Παρίσιους. Εὐχαριστοῦμεν. — Rivista Letteraria. Napoli. Mille ringraziamenti. — „Νέον Αἶῶνα“ ἐνταῦθα. Συμφωνοῦμεν πληρέστατα ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τῆς ποικιλίας τῆς ὕλης, ἀλλ' εἰσθε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζητε, ὅτι δὲν σκέπτονται πάντες οἱ συνδρομηταὶ μας καὶ οὕτω θέλουσι πολλὰ καὶ ἡμεῖς ἐξ ἀνάγκης πολλὰ τοῖς παρέχομεν. — Γ. Κ. ἱεροδιάκονον. Ἐνταῦθα. Ὁ χρόνος τῆς ιδρύσεως τοῦ περὶ οὗ μᾶς γράφετε ἐν τῇ πόλει μας ναοῦ τοῦ Παντοκράτορος δὲν εἶνε ἡμῖν γνωστὸς, καίτοι ἐπὶ πολὺ ἡσχολήθημεν ἐν τῷ παρ' ἡμῖν Ἀρχιεποφυλακείῳ περὶ τῶν ναῶν τῆς νήσου ἡμῶν. Τοῦτο μόνον γνωρίζομεν ὅτι εἶνε ἀρχαιότατος, καθότι ἐκ τινος συμβολαίου εὐρισκομένου εἰς τὰς πράξεις τοῦ Συμβολαιογράφου ἱερῶς Θεοφυλάκτου Παλαμηδᾶ καὶ φέροντος χρονολογίαν 4 Σεβρίου 1560 βλέπομεν, ὅτι τὸ ναὸς τοῦ Παντοκράτορος, ὅστις τότε εἶχε Μοναστήριον καὶ Νοσοκομεῖον, ἐκτίσθη ὑπὸ τινος Ι. Λενοκοίλου, τοῦ ἐκείνου, πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς τοῦ συμβολαίου ἐκείνου συνολογίσεως.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ